

Medlemmer ved den eller det Grundstykke, der er i at oprette en Kreditforening, hvor Staten, der staar udenfor, skaber Kredit, men hvor Interessenterne selv disponere og bestemme. Hvad Laanenes Kostihered angaar, har jeg tidligere staaet i den Formening, at det vilde blive meget dyrt, og skjøndt jeg ikke kan sige, at jeg deri ser en Beroligelse — thi det vilde være et forfæret Udtryk —, saa antager jeg dog, at man derved vilde indskrænke Benyttelsen af denne Lov. Imidlertid maa jeg indrømme, at, naar der staaer, at Staten ubetinget garanterer Renten, saa maa dette fortolkes saaledes, at Staten, naar Kreditforeningen ikke selv kan indløse sine Obligationer, selv om de ere udtrukne, maa betale Renten deraf. Derom kan der vist ikke være nogen Tvivl, og det vil efter min Mening medføre den Konsekvens, at, naar Indtægtskilderne under vanskelige Forhold flyde meget tarvelige ind i Kassen, og Kassen ikke ser sig istand til at indløse de Obligationer, som ere udtrukne, vil Statens Garant i Virkeligheden gjøres saaledes gjældende, at den vedbliver og maa vedblive at betale Renten af de udtrukne Obligationer, thi ellers maatte Staten træde til og suspendere Foreningen, hvilket maaste under vanskelige Forhold kunde fremkalde stor Uro. Staten maa vise Forsigtighed, og den formelle Ret, som den har til at træde til, saasnart som Interessenterne i tre Aar have maattet udrede 1 pCt. af de laante Beløb, kan man kun gjøre gjældende med ganske overordentlig Forsigtighed; derom tror jeg, at Alle ville være enige. Overfor en Lov som denne, der jo er saa fuldstændig forskjellig fra det, som er foreslaaet af Folkethingets Udvalg, kan jeg ikke sige Andet, end at jeg af principielle Grunde er imod en Statsgaranti, anvendt paa en saadan Maade, og at jeg betragter denne Lovs Virkning som saa farlig og uberegnelig, at jeg ikke paa nogen Maade kan give den min Stemme. Det vilde have været noget helt Andet, hvis man havde sagt, at, naar der i en enkelt Egn af Landet var Trang til Laan i smaa Eiendomme — hvilket da maatte konstateres og ikke alene afgjøres ved et enkelt Medlems Skjøn —, saa kunde Staten laane Kommunerne, hvis Kommunerne vilde garantere overfor Statskassen. Det forekommer mig, at det vilde være at have for ringe Tro til Kommunalbestyrelserne, hvis man vilde antage, at de, naar der var en almindelig, gjennemgaaende Trang til Hjælp, ikke vilde søge at træffe et fornuftigt Arrangement i saa Henseende, og det vilde jo desuden blive langt billigere Penge, langt mindre farligt for Statskassen og langt mere gavnligt for de Paagjældende i det Hele. Hvis denne Lov ikke alene skal blive ved de 2,500 Kr., men Grændsen endog skal udtrækkes længere, saa maa jeg — skjøndt jeg indrømmer, at det kan ses fra forskjellige Sider — alligevel være imod en saa-

dan Lov. Jeg er saa principielt uenig med denne Lovs Indhold, at jeg ikke videre skal indlade mig paa de af dens Detailler, som der ellers kunde være Anledning til at berøre.

Solstein-Solsteinborg: Ved at følge de Udtalelser, som ere fremkomne ved dette Lovforslags Behandling i det andet Thing, og ved at tage den Betænkning for os, som foreligger fra Landstingets Medlemmer, se vi deraf, at Meningerne og Anskuelse om dette Lovforslags Berettigelse og dets Indholds Rigtighed have været meget forskjellige. Jeg tror imidlertid, at vi skylde Regjeringen og navnlig den høitærede Indenrigsminister Raf, fordi han har taget denne Sag i sin Haand og derved søgt at gjøre Sit til at afhjælpe en Trang, der i mange Egne af Landet har gjort sig gjældende med megen Styrelse, om end netop den Omstændighed, at det har været smaa Eiendomme, der have følt Trykket, ikke har gjort dette saa tydeligt og stillet det saa skarpt frem, som hvis det havde været større Eiendomme, der havde været berørte deraf. Den sidste æredeALER udtalte sig som en bestemt Modstander af det foreliggende Lovforslag. Jeg beklager det. Jeg for mit Vedkommende nærer et Ønske om at faae Forandringer indførte i dette Lovforslag, men det har ikke for mig den Betydning, at jeg af den Grund skulde være nogen ubetinget Modstander af et Lovforslag, der er baaret af den Aand som det foreliggende. Det ærede Medlem for Kjøbenhavn's 4de Valgkreds (Scharling) har i et langt Foredrag præciseret sin Stilling. Det forekom mig imidlertid, som om han til Slutningen ikke stod i et saa skarpt uvilligt Forhold til Lovforslaget, som endel af Indledningens af hans Foredrag kunde lede Nogle til at tro. Der laa dog ikke deri den bestemte Udtalelse: jeg vil ikke have et saadant Lovforslag for nogen Pris, men rigtignok ønskede han Lovforslaget formet noget anderledes. Naar vi nu gaa til det foreliggende Lovforslag, skal jeg først tillade mig at fremføre, at den Erfaring, som jeg har, og den Erfaring, som jeg tror, at mange af Thingets Medlemmer have, vil støtte, hvad jeg anser for rigtigt, at der ikke paa enkelte Steder, men trindt om er en Trang til at faae en Hjælp som den, dette Lovforslag byder. I en Tid, hvor vi jevnlig høre Klage over det Tryk, som hviler paa de store Eiendomme, fordi de Penge, som ere nødvendige til Eiendomsbesiddelsens Opretholdelse, ere for dyre og tilveiebringes paa en Maade, der falder Cieren altfor tung, gjøre disse Forhold sig ubetinget i ligesaa høi Grad gjældende ogsaa for den lille Eiendom. Naar man har haat med Omsetninger af den Art at gjøre og navnlig med Salg af smaa Eiendomme, faar man snart Erfaring for, at Umuligheden af at faae Laan paa rimelige Vilkaar væsentlig vanskeliggjør Tilveiebringelsen af Selveieendom for disse smaa Eien-